

Broeihopen omzetten in de Oude Kene bij Hoogeveen

Tijdens het omzetten van de broeihopen troffen we, naast 1113 uitgekomen ringslangeieren, tot onze verrassing ook een jonge ringslang aan. (Foto's: Johan Scheeres)

Zoals gewoonlijk zetten we het eerste weekend van maart broeihopen om in de Oude Kene bij Hoogeveen. Dit jaar zijn we met 22 IVN-vrijwilligers en 3 RAVON-vrijwilligers 's morgens om 9 uur aan de slag gegaan om de acht broeihopen om te zetten en te voorzien van vers blad en takken. Iedereen die vaker meehelpt heeft een voorkeur voor een broeihoop waarin het voorgaande jaar een mooi aantal eischalen gevonden werd.

Mijn verwachting dit jaar was niet hoog, omdat ze in het gebied naast de om te zetten broeihopen aan de verruiming van de spoorboog werken. De werkzaamheden vinden alle dagen plaats met zwaar materieel om zand, grind, wissels, verkeerslichten enz. aan en af te voeren. Af en toe rijdt het werkverkeer door het gebied. In het voorjaar van 2021 is er voor het spoortalud een scherm geplaatst zodat de ringslangen niet meer konden overwinteren in het spoortalud waar inmiddels in gegraven wordt. Ondanks dat blijven wij de broeihopen monitoren op eischalen.

Bijzondere waarneming

In één van de broeihopen waren al een mooi aantal eischalen gevonden en men dacht tijdens het werk dat er een wel erg grote regenworm in de hoop lag. Na beter kijken bleek het een subadulte ringslang te zijn. Ik vond het wel erg laat voor een jonge ringslang om de broeihoop na een zachte winter pas begin maart te verlaten, maar het is in de hoop in ieder geval wel vorstvrij, droog, warm en uit de wind. We komen wel vaker gewone padden, huisjesslakken, duizendpoten, meikeverlarven, muizennesten tegen tijdens het werk, maar nog nooit een ringslang en zeker geen jong ringslangetje. Eén van de jongste deelnemers stond er met de neus bovenop en mocht hem voorzichtig zachtjes in een bakje doen om hem na het voltooien van de nieuwe broeihoop daar weer in terug te zetten.

Resultaten

We hebben in één ochtend met elkaar weer vijf broeihopen omgezet tot nieuwe broeihopen, met goed weer en veel enthousiaste deelnemers. Na het tellen van de eischalen werd

Overwinteren jonge ringslangen vaker in broeihopen?

Op broeihopen.nl, het platform voor vrijwilligers die actief de ringslang willen helpen bij de voortplanting door de aanleg van broeihopen, hebben wij veel informatie opgenomen. Je kunt lezen over de ecologie van de ringslang en de brochure over de ringslang downloaden, net als een handleiding voor de aanleg van een broeihoop.

Allerlei holen en gaten, steen- en houthopen, broeihopen en oude gebouwen kunnen door de ringslang als overwinteringsplaats gebruikt worden.

Belangrijk is dat deze plaatsen vorstvrij en drooggelegen zijn. In natte gebieden kan een wal, dijk of het talud van een hoger gelegen weg of spoorlijn al voldoende zijn.

Dat broeihopen door jonge ringslangen gebruikt worden om de winter door te komen is bekend, zeker als er weinig andere geschikte overwinteringsplaatsen beschikbaar zijn of als deze door werkzaamheden verstoord zijn. Dit laatste zou het geval kunnen zijn in de Oude Kene bij Hoogeveen.

het duidelijk dat de aantallen behoorlijk achteruit zijn gegaan. In 2020 waren er nog 1929 eieren afgezet, in 2021 maar 1.113 eieren. De achteruitgang aan getelde eischalen is dus 8:6.

Johan Scheeres